# ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

## ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (SYLLABUS) ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2026-2027

**Διδάσκων: Βασίλης Αλετράς, Καθηγητής**
**Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων**

### Περιγραφή και Στόχοι του Μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων γνώσεις στα Οικονομικά της Υγείας, έναν κλάδο της Οικονομικής Επιστήμης που έχει αποκτήσει ιδιαίτερη σημασία τις τελευταίες δεκαετίες. Ο λόγος είναι ότι ο τομέας υγείας απορροφά σημαντικό μερίδιο των ετήσιων δαπανών του κράτους αλλά και των οικογενειακών προϋπολογισμών. Επιπλέον, μελλοντικές προβλέψεις δείχνουν ότι ο τομέας υγείας θα εξακολουθήσει ναέχει μεγάλη σημασία και τις επόμενες δεκαετίες. Συνεπώς, οι φοιτητές είναι χρήσιμο να γνωρίσουν τις ιδιαιτερότητες του τομέα αυτού, καθώς ενδέχεται να βρουνευκαιρίες απασχόλησης μετά το πέρας των σπουδών τους. Δεν απαιτούνται ιδιαίτερες προαπαιτούμενες γνώσεις παρά μόνο κάποιες έννοιες που ήδη είναι γνωστές από το μάθημα της Μικροοικονομικής (π.χ. ζήτηση, προσφορά, ελαστικότητα ζήτησης). Στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσεγγιστούν βασικά θέματα των Οικονομικών της Υγείας, που όλα εντάσσονται στη γενικότερη προσπάθεια των οικονομολόγων και φορέων άσκησης πολιτικής να αυξήσουν την αποδοτικότητα, ποιότητα και προσβασιμότητα των συστημάτων υγείας. Ιδιαίτερη δε έμφαση θα δοθεί στην οικονομική αξιολόγηση προγραμμάτων υγείας και στο ελληνικό σύστημα υγείας.

### Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές μετά το πέρας των μαθημάτων και την επιτυχή εξέτασή τους αναμένεται να

- γνωρίζουν τις βασικές έννοιες, θεωρίες και μεθόδους ανάλυσης της επιστήμης των Οικονομικών της Υγείας. Θα γνωρίζουν τον ρόλο της οικονομικής της υγείας, βασικούς δείκτες στον τομέα της υγείας, τις ιδιαιτερότητες της αγοράς υπηρεσιών υγείας, τις πολιτικές αντιμετώπισης των αποτυχιών της αγοράς, τους στόχους, τη δομή, στελέχωση και χρηματοδότηση των συστημάτων υγείας, τις μονάδες υγείας ως οικονομικές οντότητες, τη μέτρηση της σχετιζόμενης με την υγεία ποιότητας ζωής και τις μεθόδους οικονομικής αξιολόγησης
- έχουν κατανοήσει τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο τομέας της υγείας, τις εναλλακτικές πολιτικές προσέγγισής τους και τη σχετική αποτελεσματικότητά τους
- έχουν κατανοήσει ποια μπορεί να είναι η πρακτική χρήση των διαφόρων εννοιών, θεωριών και μεθόδων των Οικονομικών της Υγείας από διοικητές οργανισμών υγείας, στελέχη φαρμακευτικών εταιριών, ιατρούς και φορείς άσκησης πολιτικής υγείας
- είναι σε θέση να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα οικονομικών αξιολογήσεων φαρμάκων, ιατρικών πράξεων ή προγραμμάτων υγείας

- έχουν κατανοήσει τις βασικές διαφορές και ομοιότητες του ελληνικού συστήματος υγείας από άλλα ευρωπαϊκά συστήματα
- μπορούν να προτείνουν κατάλληλες μεθόδους χρηματοδότησης που θα αυξάνουν την αποδοτικότητα ενός συστήματος υγείας
- μπορούν να προτείνουν τη μέθοδο με την οποία πρέπει να αξιολογηθεί ένα πρόγραμμα ή μια τεχνολογία υγείας στην πράξη, ανάλογα με την περίσταση

**Βασικό Εγχειρίδιο**

Δυστυχώς δεν υπάρχουν στα Οικονομικά της Υγείας εγχειρίδια στη χώρα μας που να καλύπτουν ακριβώς την ίδια ύλη. Μολονότι λοιπόν αναφέρονται παρακάτω δύο βιβλία, ενημερώνονται οι φοιτητές ότι η διδασκαλία θα γίνει βάσει του πρώτου από τα ακόλουθα συγγράμματα:

- Henderson J. W. (Επιμέλεια: Β. Αλετράς, Ρ. Καραγιάννη, Ρ. Χριστοπούλου) Οικονομικά και πολιτική της υγείας (8η έκδοση), Εκδόσεις Τζιόλας.

- Morris S, Devlin N, Parkin D, Spencer A. (2017) Η οικονομική ανάλυση στη φροντίδα υγείας. Επιμέλεια: Κ. Αθανασάκης, Η. Κυριόπουλος. Λευκωσία: Broken-Hill.

**Πρόσθετο Διδακτικό Υλικό**

Βοηθητικές πανεπιστημιακές σημειώσεις του διδάσκοντος για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αγαθού «φροντίδα υγείας» και τη χρηματοδότηση της νοσοκομειακής και εξωνοσοκομειακής περίθαλψης είναι διαθέσιμες σε ηλεκτρονική μορφή στα «Έγγραφα» του μαθήματος «Οικονομικά της Υγείας» στο Open Eclass (https://openeclass.uom.gr/courses/BA185/) και αφορούν τις αντίστοιχες διαλέξεις του μαθήματος.

**Θεματικές Ενότητες**

- Έννοια και αντικείμενο των Οικονομικών της Υγείας
- Συστήματα υγείας
- Δείκτες υγείας και απόδοσης των συστημάτων υγείας
- Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγοράς υπηρεσιών υγείας
- Η ζήτηση και η προκλητή ζήτηση για υπηρεσίες υγείας
- Χρηματοδότηση των υπηρεσιών υγείας
- Το νοσοκομείο ως παραγωγική μονάδα
- Η σχετιζόμενη με την υγεία ποιότητα ζωής
- Οικονομική αξιολόγηση στην υγεία

**Αξιολόγηση Φοιτητών**

- Οι φοιτητές στις τελικές γραπτές εξετάσεις θα κληθούν να απαντήσουν σε ερωτήματα πολλαπλής επιλογής. Ο διδάσκων θα αναρτήσει τέτοια ερωτήματα στο Eclass για εξάσκηση.

- Η ύλη του μαθήματος είναι:

    - Από το βιβλίο του Henderson (2026) τα κεφάλαια 3-8, 10-11, 15, 17.
    - Από το βιβλίο των Morris et al (2017) τα κεφάλαια 1,2,3,5,6, 10, 11, και σελίδες 428-444, 501-507.
    - Τις πανεπιστημιακές σημειώσεις του μαθήματος που θα είναι διαθέσιμες στο Compus και αποσαφηνίζουν περαιτέρω τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αγαθού «φροντίδα υγείας» και τις μεθόδους χρηματοδότησης μονάδων υγείας.

- Επίσης, όσοι επιθυμούν, μπορούν να πραγματοποιήσουν μια σύντομη παρουσίαση με τη χρήση διαφανειών powerpoint (που θα ετοιμάσουν) την ώρα του μαθήματος για πριμοδότηση έως δύο (2) μονάδων (ανάλογα την ποιότητα της παρουσίασης) στον τελικό βαθμό. Η πριμοδότηση ισχύει μόνο εφόσον οι φοιτητές λάβουν βαθμολογία 5 ή ανώτερη στις τελικές γραπτές εξετάσεις. Η παρουσίαση δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 15 λεπτά της ώρας. Θέμα μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές, κατόπιν όμως συνεννοήσεως με τον διδάσκοντα. Μπορούν επίσης αν θέλουν να εργαστούν ομαδικά (ωστόσο ο χρόνος παρουσίασης παραμένει στα 15 λεπτά ανά φοιτητή) στην παρουσίαση κάποιου θέματος. Για τη βαθμολόγηση της παρουσίασης θα συνεκτιμηθούν η χρήση αξιόπιστων βιβλιογραφικών πηγών για την προετοιμασία της και η ποιότητα της προφορικής παρουσίασης (διεξοδική παρουσίαση του θέματος, ευφράδεια, τήρηση χρόνου παρουσίασης) και των διαφανειών (δομή, ευκρίνεια, επιγραμματική καταγραφή). Μία (1) ακόμη μονάδα (10% της συνολικής βαθμολογίας) θα λάβουν όσοι φοιτητές συμμετέχουν ενεργά και συστηματικά στο μάθημα κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

**Επικοινωνία με Διδάσκοντα**

Οι φοιτητές μπορούν να επικοινωνούν μέσω e-mail (valetras@uom.edu.gr) με τον καθηγητή κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Επιπλέον, ο καθηγητής θα δέχεται τους φοιτητές στο γραφείο 410 κάθε Τρίτη 9πμ-11πμ και Παρασκευή 11πμ-12μμ για οποιοδήποτε θέμα τους απασχολεί. Τηλέφωνο γραφείου 2310-891505.

Καλή ακαδημαϊκή χρονιά!